

הכשרה מקצועית בתחומי הדיגיטל במסגרת תוכנית "טאלנט דיגיטלי"

*מצבם התעסוקתי של הבוגרים ושביעות רצונם
מהקורס*

חוקרים*:

אלון פורת

רונית הריס

אגף בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות

*חוקרים מטעם אגף בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות

הכשרה מקצועית בתחומי הדיגיטל במסגרת תוכנית "טאלנט דיגיטלי"

מצבם התעסוקתי של הבוגרים ושביעות רצונם מהקורס

אלון פורת

רונית הריס

על המחברים

אלון פורת, חוקר מטעם אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות ומרכז תחום הכשרה מקצועית

רונית הריס, סטטיסטיקאית וחוקרת מטעם אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות

דצמבר 2018

תוכן עניינים

עמ' 3	1. רשימת לוחות ותרשימים
עמ' 4	2. תקציר מנהלים
עמ' 7	3. רקע, מתודולוגיה ומטרות המחקר
עמ' 10	4. דיוקן אוכלוסיית המשתתפים בתוכנית – בוגרי הקורסים
עמ' 12	5. תעסוקה ושכר
עמ' 16	6. שביעות רצון ממקום העבודה
עמ' 17	7. שביעות רצון מהקורס הנלמד בתוכנית
עמ' 22	8. תרומתו של הקורס בהיבטי תעסוקה
עמ' 24	9. השתתפות באירוע חשיפה לתוכנית "טאלנט דיגיטלי" וקבלת מידע מקדים על המקצוע בשוק העבודה
עמ' 26	10. הפנייה למקומות עבודה לאחר הקורס

רשימת לוחות ותרשימים

לוחות:

- 1 : ריכוז תוצאות עיקריות מהסקר – תעסוקה ושביעות רצון מהקורס.
- 2 : מדגם בוגרי הקורסים בתוכנית "טאלנט דיגטלי".
- 3 : נתוני תעסוקת בוגרי הקורסים לפי אוכלוסיות יעד.
- 4 : נתוני שכר בוגרי הקורסים לפי אוכלוסיות יעד.

תרשימים:

- 1 : נתוני תעסוקת בוגרי הקורסים לפי קבוצת גיל וניסיון מקצועי קודם.
- 2 : אחוז המרוצים (במידה רבה מאוד או רבה) מהתנאים במקום עבודתם – בוגרי הקורסים שעבדו במקצוע הנלמד בהשוואה לעובדים בתחומים אחרים.
- 3 : מידת שביעות הרצון ממשתנים הקשורים לקורס ההכשרה.
- 4 : אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) ממשתנים הקשורים לקורס לפי קבוצות גיל.
- 5 : אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) ממשתנים הקשורים לקורס לפי מועד סיום הקורס.
- 6 : באיזו מידה הקורס תאם את הציפיות.
- 7 : מידת ההסכמה להיגדים הקשורים לקורס ההכשרה בקרב כלל הבוגרים.
- 8 : אחוז המסכימים (במידה רבה מאוד או רבה) עם היגדים הקשורים לקורס – בוגרים העובדים במקצוע הנלמד לעומת הבוגרים האחרים.
- 9 : באיזו מידה נעשה שימוש בידע הנרכש בקורס (מקרב בוגרים שעבדו במקצוע).
- 10 : באיזו מידה המידע המקדים שקיבלו על המקצוע הנלמד תאם את הנעשה בשוק העבודה.

תקציר מנהלים

180 בוגרים סיימו במהלך השנתיים האחרונות קורס הכשרה מקצועית במסגרת תוכנית "טאלנט דיגיטלי", במסגרת תכנית משותפת של משרד העבודה והרווחה -האגף להכשרה מקצועית, גיוינט ישראל-תב"ת ו Google-ישראל, המאפשרת לאוכלוסיות מגוונות פיתוח של קריירה בתחום הדיגיטל וההיי-טק.

תוכנית "טאלנט דיגיטלי" מציעה מודלים של הכשרות גמישות במקצועות הדיגיטל המותאמות לצרכי השוק וכוללות בניית מסלולי לימוד איכותיים, תוך שיתוף פעולה הדוק של הממשלה עם מעסיקים מובילים בתחום וכן בבנייה ובהתאמה של תכניות הלימוד לצרכים בשטח. התוכנית כוללת ליווי לתלמידים ע"י מנטורים מהתעשייה בזמן ההכשרה ובזמן הכניסה לשוק העבודה.

תכנית "טאלנט דיגיטלי" מבקשת לתת מענה להכשרה של אוכלוסיות יעד שביניהן: החברה הערבית, החברה החרדית, קהילת יוצאי אתיופיה, אנשים עם מוגבלויות, גילאי +45 ופריפריה חברתית-גיאוגרפית בישראל, תוך הצבת יעד של 70% השמה של בוגרי התכנית.

הייחודיות שבתוכנית היא בזיהוי מקצועות חדשים ובניית תכניות לימוד בשיתוף ועדת הדיגיטל אשר גובשה במסגרת התכנית. הוועדה כוללת מעסיקים מובילים מתחום ההייטק והדיגיטל, שנתמו לנושא כגון: Google, e-Bay, Wix, Taboola, Check-Point, Matrix, Galil Software-ישראל ועוד.

בסקר שנערך בדצמבר 2018 ע"י משרד העבודה והרווחה, רואינו 125 בוגרי התוכנית לבדיקת מצבם התעסוקתי ושיעור רצונם מהתוכנית, כשנה בממוצע מסיום הקורס (בטווחי זמן של כחודשיים ועד שנתיים).

מנתוני הסקר עולה כי 49% מבוגרי הקורסים של התוכנית, עבדו במועד הראיון במקצוע שאותו למדו בקורס ובסה"כ כ 62% נחשפו למקצוע, כלומר עבדו במקצוע לתקופת זמן כלשהי מאז שסיימו את לימודיהם. בין העבודות שבמקצוע בהן השתלבו בוגרי PPC (ניהול קמפיינים) ניתן לציין: מנהלי תוכן ופרסום באתרים, מנהלי עסק בתחום, מנהלי קמפיינים ועוד. בוגרי מסלול SM (מדיה חברתית) עבדו בעיקר במכירות פרסום במדיה, מנהלי פרויקטים ומנהלי שיווק דיגיטלי. בוגרי מסלול SEO (קידום אתרים אורגני) השתלבו בעיקר כמנהלי פרויקטים, מנהלי שיווק ודיגיטל ומקדמי אתרים. בוגרי מסלול Data Analysis עבדו בעיקר כמנתחי מידע ובפיתוח תוכנה ובוגרי מסלול פיתוח תוכנה (Front End) כמפתחי תוכנה.

הסיבות העיקריות לאי השתלבות בעבודה בתחום לאחר הקורס הן: העדר ניסיון מקצועי, אי מציאת עבודה באזור המגורים (בעיקר באזור הצפון) והעדפה של עבודה אחרת שלא בתחום הנלמד (בגלל שכר או תנאי עבודה), כאשר חשוב לציין שכלל לא הועלו בראיונות סיבות הקשורות לשיוך לאוכלוסייה כלשהי, כסיבה לאי השתלבות בעבודה.

הבוגרים שציינו כי הם עובדים במקצוע הנלמד, הועסקו בעיקר בחברות היי-טק ומשרדי פרסום וכן בעבודה כעצמאיים כאשר שכרם הממוצע עמד על כ 9,840 ש"ו והם עבדו בעבודתם הנוכחית, פרק זמן של כשנה וחצי בממוצע. השכר הגבוה ביותר מבין אוכלוסיות היעד של בוגרי התוכנית נמצא בקרב בוגרי האוכלוסייה הערבית (13,150 ש"ו) וזאת בעיקר הודות לשיעור גבוה של בעלי ניסיון מקצועי קודם בתחום ההיי-טק באוכלוסייה זו וכן לשיעור גבוה יחסית של גברים.

שכרם של בוגרי הקורסים שעבדו במקצוע והיו ללא ניסיון מקצועי קודם בתחום ההיי-טק או השיווק הדיגיטלי עמד על כ-9,060 ש" בממוצע, נמוך בכ-1,800 ש" משכרם של בוגרי הקורסים שהיו עם ניסיון קודם.

שביעות הרצון ממקום העבודה של בוגרי התוכנית שעבדו במקצוע שלמדו בקורס הייתה גבוהה יותר בכל המשתתפים שנבדקו (עניין בעבודה, תנאים פיזיים, ביטחון תעסוקתי, אפשרויות קידום ושכר) וזאת בהשוואה ליתר בוגרי התוכנית שעבדו בתחומים אחרים.

מהנתונים עולה כי שביעות הרצון מהקורס הנלמד הייתה גבוהה, כאשר 85% מהבוגרים היו שבעי רצון ממוסד הלימוד ומרמת המרצים בקורס. לעומת זאת בהיבט ההכשרה המעשית והתרגול שניתן בקורס, נמצאה שביעות רצון נמוכה יחסית למשתתפים האחרים, כאשר 55% מהבוגרים בלבד ציינו כי הם שבעי רצון וכ-23% ציינו שלא היו מרוצים מנושא זה (שיעור גבוה של בוגרים לא מרוצים ביחס למשתתפים האחרים). יש לציין שבוגרי הקורסים שהיו בגילאים צעירים של עד 30 היו מרוצים יותר מהקורס במרבית המשתתפים שנבדקו בהשוואה לבוגרים בגילאים של מעל ל-30.

בסה"כ 61% מהבוגרים ציינו כי הקורס תאם את הציפיות שלהם במידה רבה או רבה מאוד וכ-74% אמרו שימליצו בחיוב על הקורס לחברים. כשליש מבוגרי הקורסים היו מעדיפים לבחור בקורס אחר מזה שלמדו וזאת לו יכלו לבחור שוב מחדש (ללא הבדל בין טווחי הזמן מסיום הקורס).

72% מבוגרי התוכנית חשבו שהיה להם את הרקע הלימודי המתאים על מנת להצליח בקורס ולעבוד בתחום לאחר סיומו, כאשר בוגרים בעלי תואר אקדמי חשבו כך בשיעור הגבוה באופן מובהק בהשוואה לבוגרים שלא היו זכאים לתואר אקדמי (80% לעומת 58%).

כ-60% מבוגרי הקורסים שבתוכנית חושבים שהקורס תרם לשיפור ביכולות ובכישורים שלהם בשוק העבודה אולם רק 32% הצהירו כי בנקודת הזמן הנוכחית, הקורס תרם לשיפור בשכרם (44% מקרב בוגרים שגם עבדו במקצוע שלמדו).

71% מבוגרי התוכנית ציינו כי השתתפו באירוע חשיפה לתוכנית "טאלנט דיגיטלי" ו-75% אמרו שקיבלו מידע מקדים על המקצוע בשוק העבודה (אופי העבודה, הביקוש למקצוע בשוק וכו') וזאת עוד לפני שהחלו ללמוד.

בין הנושאים שצינו בוגרי התוכנית שהיו פחות שבעי רצון מהקורס או שצינו כי לא תאם את הציפיות המוקדמות שלהם, ניתן לציין במיוחד:

- התמקדות יתר בצד העיוני ופחות במעשי / חסרה פרקטיקה לשוק העבודה.
- לוח זמנים מאוד צפוף של הקורס / לימודים אינטנסיביים מידי.
- נוגעים ביותר מידי תחומים ואין מספיק התמקדות בנושא מרכזי.
- לא הצליחו למצוא עבודה בתחום לאחר סיום הקורס / לא עזרו לי במציאת עבודה.

הממצאים המוצגים בעבודה זאת מתייחסים לאוכלוסייה כללית קטנה יחסית של בוגרי קורסים של התוכנית ומומלץ לבצע בעתיד, עם פתיחת מחזורים נוספים, בדיקה בהיקף גדול יותר של משתתפים באוכלוסיות היעד המגוונות וזאת על מנת להציג נתונים ממוקדים יותר עבורם וברמת מהימנות טובה יותר ביחס לבדיקה הנוכחית, שהייתה מוגבלת בגלל מדגמים קטנים של כל אחת מהאוכלוסיות.

לוח 1 מציג את עיקרי הנתונים מהסקר עבור אוכלוסיית בוגרי התוכנית שסיימו קורס בתחום הדיגיטל.

לוח 1: ריכוז תוצאות עיקריות מהסקר – תעסוקה ושביעות רצון מהקורס

המשתנה שנבדק בסקר	בוגרי הקורסים (N=125)
סה"כ מועסקים בעבודה כלשהי	78.2%
עובדים במקצוע הנלמד בקורס	49.2%
מהם אחוז המועסקים במשרה מלאה	87.0%
אחוז שנחשפו למקצוע הנלמד בקורס ¹	61.6%
שכר של כלל העובדים (במקצוע ושלא במקצוע)	9,330
שכר לעובדים במקצוע הנלמד בקורס	9,840
וותק ממוצע בחודשים במקום עבודה נוכחי בתחום	19
אחוז שבעי הרצון מהעבודה במקצוע הנלמד:	
עניין בעבודה	89.8%
תנאים פיזיים בעבודה	75.9%
ביטחון תעסוקתי	75.0%
אפשרויות קידום	59.6%
משכורת	56.1%
אחוז המרוצים ממשתנים בקורס:	
מוסד הלימוד	85.1%
רמת המרצים	84.7%
התאמת תהליך המיון לקורס	76.7%
רמת הלימודים	74.2%
התאמה בין החומר הנלמד לנדרש בשוק העבודה	60.7%
הקניית כישורי למידה או מיומנויות למידה	58.3%
הכשרה מעשית ותרגול	54.6%
הקורס תאם באופן כללי את הציפיות	60.6%
אחוז שימליצו בחיוב על הקורס	74.4%
אחוז שהיו מעדיפים לבחור קורס אחר	33.6%
הסכמה עם היגדים הקשורים לתרומתו של הקורס:	
הקורס תרם לשיפור ביכולות ובכישורים שלך בשוק	60.3%
הקורס תרם לשיפור בביטחון התעסוקתי שלך	53.5%
הקורס עזר לך למצוא עבודה	43.9%
הקורס תרם לשיפור בשכר שלך	31.8%

¹ סך העובדים במקצוע הנלמד לתקופת זמן כלשהי לאחר סיום הקורס. (הנחשפים למקצוע כוללים את העובדים במקצוע במועד הראיון וגם את אלו שעבדו במקצוע לאחר הקורס אולם במועד הראיון עבדו בתחום אחר או שלא היו מועסקים)

רקע, מתודולוגיה ומטרות המחקר

"טאלנט דיגיטלי" היא תכנית הכשרה מיוחדת של משרד העבודה והרווחה, ג'וינט ישראל- תבת ו Google ישראל, שמאפשרת לאוכלוסיות מגוונות באוכלוסייה פיתוח של קריירה בדיגיטל ובהיי-טק. התכנית שהחלה לפעול באוגוסט 2016, כוללת הכשרות מקצועיות מגוונות וממוקדות למקצועות מבוקשים בתחום וסיוע בהשתלבות בשוק העבודה.

במסגרת התוכנית מתבצע תהליך של גיוס המועמדים, מיון ובדיקת התאמתם לקורס ההכשרה. כחלק מהתוכנית מתבצע הליך של חיזוק הכישורים הרכים, שיאפשרו את הצלחתם של הבוגרים בשוק העבודה ובפרט במקצוע שאליו הוכשרו בקורס.

תוכנית "טאלנט דיגיטלי" פותחה בעקבות המחסור הקיים בכח-אדם במקצועות הדיגיטל, יחד עם ההכרה כי אין בתעשייה זו ייצוג מספק לאוכלוסיות מגוונות. התכנית כוללת בניית מסלולי לימוד איכותיים ויוקרתיים, תוך שיתוף פעולה הדוק של הממשלה עם מעסיקים מובילים בתחום, בבנייה ובהתאמה של תכניות הלימוד לצרכים בשטח.

ההכשרה מתקיימת במכללות המובילות בתחומים הרלבנטיים ונמשכת כשלושה חודשים (בין 100 ל 140 שעות אקדמאיות). חלק מתכנית הלימודים מועברת על ידי נציגים מחברות מובילות בתעשייה, כאשר המשתתף לא נדרש לשלם את מחיר הקורס למעט תשלום סמלי (דמי רצינות) עם הרשמתו לקורס.

מודל התשלומים הייחודי להתקשרות עם מוסדות הלימוד והמרצים המובילים בתעשייה, נותן מענה לתעריפי הלימודים בתחומי בהייטק ומצד שני מחייב את המכללות לדאוג להשמה כך ש 50% מהעלות משולמת למכללה בתחילת הקורס, 30% משולם לפי מספרם של מסיימי הקורס ו 20% משולם עבור השמה של מעל ל-3 חודשים במקצוע הנלמד.

התכנית מספקת תשתית של תכניות לימוד מעודכנות, שיטות לימוד מתקדמות, מעבדות וסגל הוראה. התוכנית מחברת בין תעשיית ההיי-טק לבין אוכלוסיות מגוונות אשר שיעור ההעסקה שלהן בתעשייה זו נמוך כך שהתוכנית נותנת מענה כפול – הן למעסיקים הזקוקים לעובדים מקצועיים והן למשתתפים².

מסלולי הלימוד שהוצעו עד כה בתוכנית כוללים את:

– **מסלול PPC (Pay per click)**: לימודי ניהול קמפינים לפי מודל הפרסום החשוב והנפוץ ביותר באינטרנט. במודל זה עובדות מערכות הפרסום של Google, Facebook וחברות אחרות והמקצוע הוא בין המעניינים והמבוקשים בעולם השיווק הדיגיטלי ובשוק העבודה. מודעות ה-PPC (קישורים ממומנים) מופיעות מעל ומתחת לתוצאות החיפוש האורגני במנועי החיפוש. המפרסם בוחר לעצמו מילות מפתח (Keywords) – אשר רק בעת חיפוש שלהן במנוע החיפוש, תופיע המודעה. לימוד של התחום מעניק מקצוע ממוקד ואטרקטיבי שהביקוש לו גובר עם התפתחות עולם השיווק אונליין שתופס נפח משמעותי בשנים האחרונות ביחס לשיווק המסורתי בפרט, וביחס לתחומים אחרים בשוק העבודה בכלל.

² מתוך אתר ג'וינט ישראל תב"ת – תוכנית "טאלנט דיגיטלי".

– **מסלול Content and Social Media**: לימוד פיתוח תוכן פרסומי לדיגיטל וניהול קהילות בפלטפורמות שונות. ההכשרה מקנה כלים לשימוש מנהלי מדיה חברתית תוך מבט רחב ומעמיק לשם ניהול ערוצי המדיה השונים וקידום עסקי. במסגרת ההכשרה נלמדים יצירת תכנים שיווקים וניהול עמודים עסקיים ו/או קהילות עסקיות-חברתיות המקדמות מודעות והסברה תוך דגש על יצירת שיח חיובי ואוהד כלפי המותג במדיה החברתית.

– **מסלול SEO** (קידום אתרים אורגני): במסגרת המסלול נלמדים ניהול קמפיינים בפלטפורמות השונות, אסטרטגיה שיווקית, ניתוח נתונים ועבודה מול לקוח. SEO מקנה לאתרים את היכולת להימצא ולקדם את עצמם במנועי החיפוש, ללא תלות בתקציב הקידום הממומן. דרך זו היא גם הדרך הנגישה ביותר לייצר נוכחות ברשת הדיגיטלית.

– **מסלול Data Analysis**: לנוכח הצפת כמויות מידע אדירות של נתונים ברשת, למידה מבוססת נתונים היא כלי אסטרטגי להצלחת כל עסק והבנה והסקת מסקנות מניתוח המידע הוא קריטי להצלחה. במסגרת ההכשרה נלמדים כלים לאיסוף מידע, שילוב בין נתונים שונים, עיבוד וניתוח המידע וקבלת החלטות. בין המשימות עליהן אחראי ה Data Analyst ניתן לציין: עבודה עם צוותי טכנולוגיה וניהול, ניתוח ופירוש תוצאות באמצעות כלים גרפיים, תכנון, יצירה ותחזוקה של מאגרים ומערכות נתונים ועוד.

– **מסלול Front end**: פיתוח פרונט אנד (או גם: פיתוח צד לקוח) הוא התחום שעוסק בפיתוח הקוד שמתבצע על הדפדפן והרכיבים שהגולש בא אתם במגע ישיר בזמן השימוש במערכת. מפתח צד לקוח אחראי על כתיבת הקוד ואלגוריתמיים מורכבים ועל הפן החזותי של הממשק, לרבות אפשרויות העיצוב, הפונקציונאליות וחויית המשתמש של האתר או היישום אותו הם מפתחים. האתגרים עמם מתמודדים המפתחים הוא לבנות אתר שאינו פשוט מדי ועל כן לא מאתגר את המשתמשים המתקדמים, אך במקביל גם לא מורכב מדי בעבור המשתמשים המתחילים. על פי הערכות, בישראל חסרים כיום כעשרת אלפים מפתחים ומתכנתים.

נכון לסוף שנת 2018 התקיימו ארבעה מחזורים בתוכנית, במסגרתם נפתחו 10 קורסים במקצועות הלימוד השונים, אותם סיימו בסה"כ 180 בוגרים.³

האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה והרווחה ותב"ת ביקשו לבדוק באמצעות מחקר מלווה ראשון את תוכנית "טאלנט דיגיטלי" וזאת על מנת לקבל תמונת מצב על השתלבותם של הבוגרים בשוק העבודה והתמדתם בעבודה במקצוע לאחר סיום הלימודים והאם תהליך המיון וגיוס המועמדים מאוכלוסיות מגוונות, עונה על צורכי התוכנית.

המחקר בוצע באמצעות סקר טלפוני למשתתפים בתוכנית, בוגרי הקורסים, שסיימו את לימודיהם לפני כשנה בממוצע (בטווחי זמן שבין חודשיים ועד לשנתיים). הראיונות נערכו במוקד הסקרים של חברת "טלדור" במהלך חודש דצמבר 2018 והם כללו מדגם מייצג של 125 בוגרי הקורסים במסגרת תוכנית "טאלנט דיגיטלי", שנדגמו מתוך האוכלוסייה המלאה של 180 בוגרים.⁴

³ מוסדות הלימוד שנכללו בתוכנית נכון לסוף שנת 2018 – Seperia College, HackerU, Elevation Academy.
⁴ מדגם הבוגרים הקטן יחסית, מייצג בצורה טובה את האוכלוסייה (הקטנה) המלאה. טעות הדגימה המרבית ברמת ביטחון של 95% היא +/- 4.8%.

במסגרת הסקר נשאלו המרואיינים שאלות במגוון נושאים, שנועדו לבדוק בין היתר:

- מצב תעסוקתי, לרבות עבודה במקצוע הנלמד בקורס ההכשרה.
- חשיפה למקצוע הנלמד בקורס.
- שביעות רצון ממקום העבודה.
- שכר חודשי.
- שביעות רצון מהקורס ומהלימודים במכללה וכוונת המלצה לחברים.
- עמדות לגבי תרומת הקורס בשוק העבודה ושימוש בידע הנרכש.
- חיפוש עבודה לאחר הקורס והפנייה ע"י המכללה לראיונות עבודה.
- השתתפות באירוע חשיפה לתוכנית וקבלת מידע מקדים על המקצוע הנלמד.

לנוכח המדגם הקטן, מוצגים בסקירה פילוחים בסיסיים בלבד ויכולת ההשוואה בין האוכלוסיות (חברה ערבית, חרדית, יוצאי אתיופיה ואנשים עם מוגבלות) היא מוגבלת למדי. בחלק ניכר מהמקרים לא ניתן היה להצביע על הבדלים מובהקים ויש להתייחס בזהירות הנדרשת לנתונים שהתקבלו עבור אוכלוסיות היעד השונות. תוצאות מבוססות יותר עבור אוכלוסיות היעד ניתן יהיה לקבל בעתיד עם הרחבתה של התוכנית והגדלת מספר המשתתפים בכל אחת מהקבוצות.

דיוקן אוכלוסיית המשתתפים בתוכנית, בוגרי הקורסים

כ 57% מבוגרי הקורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי" היו גברים, כשני שלישי היו רווקים והגיל הממוצע של הבוגרים עמד על 31.4 שנים במועד הראיון. כ 39% מאוכלוסיית בוגרי הקורסים סווגו עם קבלתם לתוכנית כאוכלוסיית פריפריה⁵, כרבע השתייכו לאוכלוסייה הערבית והיתר נמנו עם האוכלוסייה החרדית, אנשים עם מוגבלויות ויוצאי אתיופיה.

לכ 62% מבוגרי הקורסים הייתה זכאות לתואר אקדמי, לרוב תואר ראשון (שיעור גבוה של אקדמאים היו מקרב האוכלוסייה הערבית והחרדית – כ 80%), כשליש סיימו את לימודיהם בקורס כשנה ממועד הראיון, כשליש היו בתקופת זמן של מעל לשנה וכשליש מתחת לשנה.

רובם המוחלט של הבוגרים (כ 95% מהם) סיימו את הלימודים בקורס בהצלחה עם זכאות לתעודת גמר.

רקע תעסוקתי לפני תחילת הקורס - כ 29% מהבוגרים ציינו כי לא היו מועסקים כלל בתקופת הזמן של ארבעת השבועות שלפני תחילת הלימודים. כרבע מהבוגרים עבדו בעבודתם מלפני הקורס בתחום היי-טק או השיווק הדיגיטלי, ולכ 35% מהבוגרים היה ניסיון מקצועי קודם בתחום היי-טק, שרכשו במקומות עבודה לפני הקורס, כשנתיים וחצי בממוצע (ללא הבדל בין גברים לנשים), כאשר בקרב בוגרים מהאוכלוסייה הערבית נמצאו שיעור בעלי ניסיון מקצועי קודם גבוה יותר בהשוואה לאוכלוסיות האחרות (כ 54% מהם). השכר החודשי הממוצע של בוגרי הקורסים בעבודתם האחרונה לפני הקורס עמד על 7,850 ש" (ברוטו).

כ 11% מהבוגרים הצהירו כי היו זכאים לקצבה כלשהי בתקופה שלפני הלימודים בקורס (אבטלה, הבטחת הכנסה או נכות).

תחומי הלימוד של הזכאים לתואר אקדמי מקבוצת בוגרי הקורסים מתפלגת כדלקמן:

- מדעי החברה / חינוך / הוראה / משפטים / מדעי התנהגות (31%)

- מנהל עסקים / מערכות מידע (29%)

- מחשבים ותוכנה (12%)

- תקשורת ופרסום (10%)

- הנדסה / תעשייה וניהול (9%)

- אחרים (9%)

⁵ לא נמצאה הלימה בין שיוך המשתתף בתוכנית לאוכלוסיית פריפריה לבין ישוב המגורים שלו כפי שצוין בסקר, כאשר כמחצית מבין הנכללים באוכלוסיית הפריפריה התגוררו באזור גוש דן.

לוח 2: מדגם בוגרי הקורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי"

התפלגות בוגרי הקורסים (N=125)	
100%	מגדר
56.8	גבר
43.2	אישה
100%	מצב משפחתי
30.4	נשוי
66.1	רווק
3.5	גרוש, פרוד, אלמן
100%	גיל
52.5	עד 30
47.5	מעל 30
31.4 שנים	גיל ממוצע
100%	סוג האוכלוסייה
39.2	פריפריה (48% מהם גברים)
24.8	אוכלוסייה ערבית (67% מהם גברים)
11.2	אוכלוסייה חרדית (50% מהם גברים)
12.8	אנשים עם מוגבלויות (75% מהם גברים)
12.0	יוצאי אתיופיה (60% מהם גברים)
100%	מסלול הקורס
39.2	PPC (ניהול קמפיינים)
22.4	SM (מדיה חברתית)
16.0	SEO (קידום אתרים אורגני)
15.2	Data Analysis (אנליסט נתונים)
7.2	Front End (פיתוח תוכנה)
100%	זכאות לתואר אקדמי
61.6	כן
38.4	לא
100%	הזמן מסיום הקורס
33.3	פחות משנה
31.7	כשנה
35.0	מעל לשנה ועד שנתיים
100%	היו מועסקים בעבודה כלשהי לפני הלימודים בקורס
71.2	כן
28.8	לא

תעסוקה ושכר

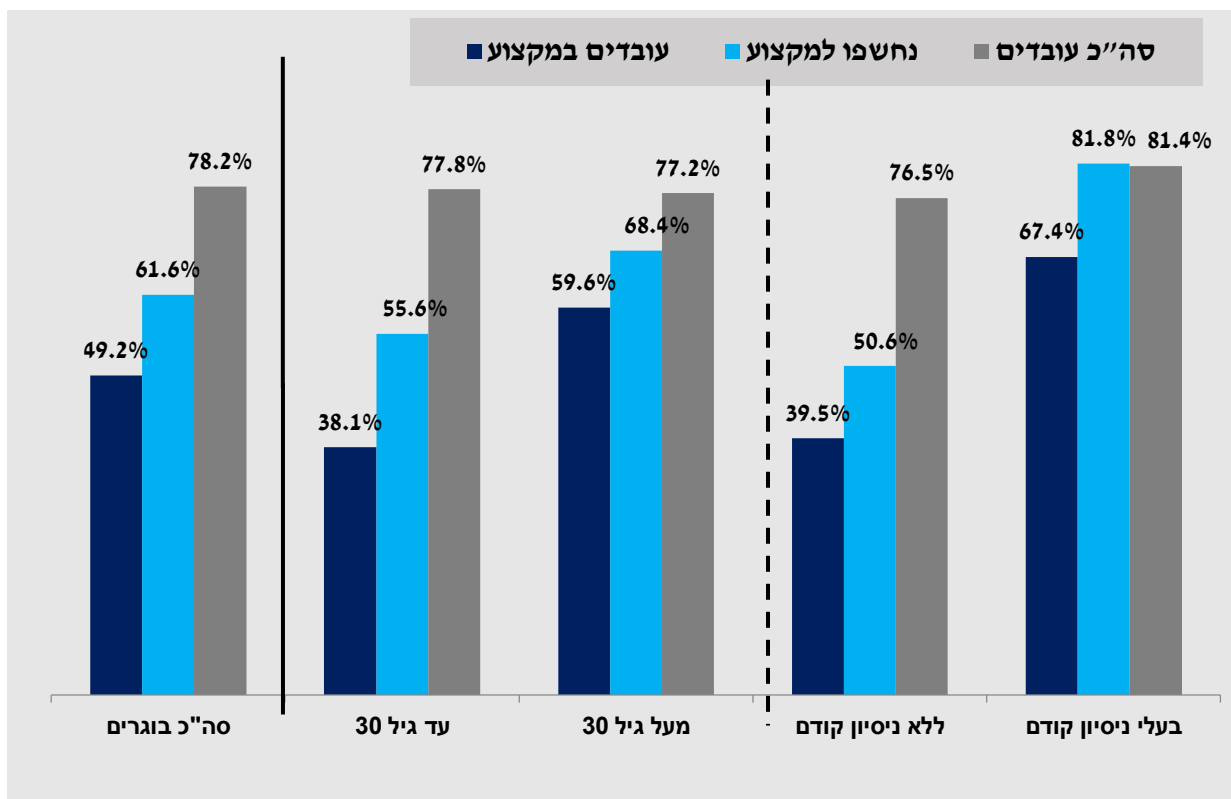
מצבם התעסוקתי של בוגרי הקורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי", כשנה במוצע מסיום הקורס (בטווח זמן שבין כחודשיים ועד כשנתיים), מתפלג באופן הבא: סה"כ 78.2% מכלל הבוגרים היו מועסקים בעבודה כלשהי כאשר 49.2% עבדו בתחום אותו למדו בקורס⁶, 29.0% עבדו בתחומים אחרים שלא בהיי-טק ו 21.8% לא היו מועסקים במועד הראיון⁷.

חשיפת הבוגרים לעבודה בתחום ההיי-טק והשיווק הדיגיטלי (סך הבוגרים שעבדו לזמן כלשהו בתחום הנלמד מסיום הקורס) עמדה על 61.6% מהבוגרים (פער של כ 12 נקודות האחוז משיעור העובדים בתחום במועד הראיון⁸). לא נמצאו הבדלים מובהקים בנתוני התעסוקה (לרבות עבודה במקצוע הנלמד) בין גברים לנשים וכן לפי פרק הזמן שעבר מסיום הקורס, למעט נטייה (לא מובהקת סטטיסטית) לתעסוקה כללית גבוהה יותר במקצוע ושלא במקצוע בקרב בוגרי הקורסים שסיימו את לימודיהם לפני למעלה משנה בהשוואה למסיימים לפני כשנה ומתחת לשנה.

מפילוח לפי קבוצות גיל וניסיון קודם במקצוע עולה כי בקרב גילאים של מעל 30, שיעורי העובדים והנחשפים למקצוע הנלמד היו גבוהים באופן מובהק בהשוואה לגילאי 30 ומטה וכך גם בקרב בעלי ניסיון מקצועי קודם בתחום ההיי-טק בהשוואה לחסרי ניסיון (ראה תרשים 1).

יש לציין כי שיעור בעלי הניסיון המקצועי הקודם בקבוצת הגיל של מעל 30 עמד על כ 43% לעומת כ 26% בקרב גילאי 30 ומטה.

תרשים 1: נתוני תעסוקת בוגרי הקורסים לפי קבוצת גיל וניסיון מקצועי קודם

⁶ על פי הצהרתם, השיבו בחיוב שהם: "עובדים בתחום שאותו למדו בקורס".

⁷ כשני שלישי מהלא עובדים חיפשו עבודה באופן פעיל בחודש האחרון והיתר לא חיפשו עבודה והיו לא בכוח העבודה.

⁸ מרביתם של העוזבים את העבודה בתחום הנלמד עזבו אותה ביוזמתם בעיקר בגלל שהרגישו אי התאמה לעבודה או שלא היו שבעי רצון מהשכר. (היו מועסקים בעבודה זו כ 7 חודשים במוצע)

לוח 3 מציג את נתוני תעסוקת הבוגרים (אחוז העובדים במקצוע הנלמד וסה"כ העובדים). מהנתונים עולה כי קיימת נטייה לתעסוקה במקצוע הנלמד בשיעור הגבוה מהממוצע בקרב בוגרי הקורסים מהאוכלוסייה החרדית ונטייה לתעסוקה נמוכה מהממוצע במקצוע בקרב בוגרים עם מוגבלות.

חשוב להבהיר שנתוני אוכלוסיות היעד הן על בסיס מדגמים קטנים מאוד (מספרים מוחלטים בלוח 3) וההבדלים בכל אוכלוסייה בהשוואה לאוכלוסייה אחרת אינם מובהקים סטטיסטית ועל כן יש להתייחס בזהירות הנדרשת לנתונים אלו, שהמהווים אינדיקציה בלבד.

לוח 3: נתוני תעסוקת בוגרי קורסים בתוכנית לפי אוכלוסיות יעד.*

מדגם בוגרי קורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי"				
עובדים במקצוע (מספרים)	עובדים במקצוע (באחוזים)	סה"כ עובדים (במספרים)	סה"כ עובדים (באחוזים)	
61	49.2%	97	78.2%	ממוצע
15	50.0%	26	86.7%	אוכלוסייה ערבית
9	64.3%	13	92.8%	אוכלוסייה חרדית
5	31.3%	7	43.7%	אנשים עם מוגבלויות
6	40.0%	15	100.0%	יוצאי אתיופיה
26	53.1%	36	73.5%	פריפריה

* נתוני אוכלוסיות היעד הם על בסיס מדגמים קטנים מאוד

86% מהבוגרים, שעבדו במקצוע הנלמד היו מועסקים במשרה מלאה (כ 97% מהגברים לעומת כ 73% מהנשים) ללא הבדל מובהק בין העובדים במקצוע הנלמד לבין העובדים בתחומים האחרים. כ 77% מהבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד היו מועסקים כשכירים, 15% עבדו כעצמאים וכ 8% עבדו גם כשכירים וגם כעצמאים במקביל. (בוגרים בגילאים שמעל 30 נטו לעבוד כעצמאים בשיעור מעט גבוה יותר)

הוותק במקום העבודה הנוכחי של כלל בוגרי הקורסים עמד על כשנתיים בממוצע, ללא הבדל מובהק בין גברים לנשים. הוותק של העובדים במקצוע הנלמד עמד על כשנה וחצי בממוצע לעומת כשנתיים וחצי בממוצע בקרב הבוגרים שעבדו בתחומים אחרים.

הוותק במקום העבודה של בוגרים מהאוכלוסייה הערבית והחרדית היה מעט גבוה יותר בהשוואה לאוכלוסיות האחרות, כאשר בקרב בוגרים אלו שעבדו במקצוע הנלמד הוותק במקום העבודה עמד על כשנתיים בממוצע לעומת כשנה וחצי לערך באוכלוסיות האחרות

בין העבודות שבמקצוע בהן השתלבו בוגרי PPC (ניהול קמפיינים) ניתן לציין: מנהלי תוכן ופרסום באתרים, מנהלי עסק בתחום, מנהלי קמפיינים ועוד. בוגרי מסלול SM (מדיה חברתית) עבדו בעיקר במכירות פרסום במדיה, מנהלי פרויקטים ומנהלי שיווק דיגיטלי. בוגרי מסלול SEO (קידום אתרים אורגני) השתלבו בעיקר כמנהלי פרויקטים, מנהלי שיווק ודיגיטל ומקדמי אתרים. בוגרי מסלול Data Analysis עבדו בעיקר כמנתחי מידע ובפיתוח תוכנה ובוגרי מסלול פיתוח תוכנה (Front End) כמפתחי תוכנה. הבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד, הועסקו בעיקר בחברות היי-טק ומשרדי פרסום וכן בעבודה כעצמאיים.

כ 38% מהבוגרים לא הצליחו כלל להשתלב בעבודה במקצוע שלמדו לאחר סיום הקורס, כאשר שלוש הסיבות העיקריות לאי השתלבות בעבודה בתחום (על פי דיווח עצמי) הן: העדר ניסיון מקצועי, אי מציאת עבודה באזור המגורים והעדפה של עבודה אחרת, שלא בתחום (בגלל שכר או תנאי עבודה).

לשאלה: "כיצד מצאת את עבודתך הנוכחית", ענו כ 25% מבוגרי הקורסים שעבדו במקצוע שלמדו כי עשו זאת באמצעות חברים או בני משפחה, 23% ציינו כי מצאו לבדם באינטרנט, 13% פנו ישירות למעסיקים, 11% אמרו כי פתחו עסק עצמאי ו 8% אמרו שמצאו את עבודתם בסיום הקורס באמצעות תוכנית "טאלנט דיגיטלי".

שכר:

שכרם החודשי למשרה מלאה של כלל בוגרי הקורסים (עפ"י הצהרתם⁹) עמד על 9,330 ש' ברוטו בממוצע, כאשר שכרם של העובדים שעבדו בתחום הנלמד עמד על 9,840 ש' בממוצע והיה גבוה באופן מובהק משכרם של העובדים בתחומים האחרים ששכרם הממוצע עמד על 8,536 ש'. (פער של כ 15% לטובת העובדים במקצוע הנלמד).

השכר החציוני של הבוגרים, שעבדו במקצוע הנלמד עמד על 9,000 ש' וזאת לעומת שכר חציוני של 8,500 ש' בקבוצת הבוגרים שעבדו בתחומים אחרים.

שכרם הממוצע של גברים בוגרי הקורסים שעבדו בתחום הנלמד עמד על 11,035 ש' בממוצע, גבוה בכ 3,000 ש' משכרן של הנשים הבוגרות (פער של כ 36% לטובת הגברים).

שכרם הממוצע של בוגרי הקורסים שעבדו בתחום הנלמד והיו אקדמאים עמד על 10,715 ש' בממוצע, גבוה בכ 3,000 ש' משכרם של העובדים במקצוע שלא היו אקדמאים (פער של כ 36% לטובת האקדמאים).

בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד והיו בעלי ניסיון מקצועי קודם בתחום השתכרו 10,853 ש' בממוצע, שכר הגבוה בכ 1,800 ש' משכרם של הבוגרים חסרי הניסיון הקודם.

ניכר ששכרם של הבוגרים העובדים במקצוע הנלמד מהאוכלוסייה הערבית גבוה בהשוואה לשכרם של הבוגרים מהאוכלוסיות האחרות (לוח 5) אולם יש לזכור כי שיעור בעלי הניסיון הקודם בתחום ההיי-טק מקרב אוכלוסייה זו גבוה (54% מקרב כלל הבוגרים באוכלוסייה הערבית וכ 80% מקרב בוגרים שגם עבדו במקצוע במועד הראיון) וכך גם שיעור הגברים באוכלוסייה זו ביחס לקבוצות האחרות.

לוח 4 מציג את נתוני השכר של העובדים במקצוע וסה"כ העובדים לפי אוכלוסיות היעד שהשתתפו בתוכנית.

חשוב להבהיר שנתוני אוכלוסיות היעד הם על בסיס מדגמים קטנים מאוד (מספרים מוחלטים בלוח 4) וההבדלים בכל אוכלוסייה בהשוואה לאוכלוסייה אחרת אינם מובהקים סטטיסטית ועל כן יש להתייחס בזהירות הנדרשת לנתונים אלו, שמהווים אינדיקציה בלבד.

⁹ כ 70% מהמראיינים, שעבדו במועד הראיון הסכימו לנקוב בשכרם החודשי ללא הבדל בין העובדים במקצועות ההיי-טק לבין העובדים בתחומים אחרים.

לוח 4: נתוני שכר בוגרי קורסים בתוכנית לפי אוכלוסיות יעד *

בוגרי קורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי"				
סה"כ שכר של כלל העובדים	סה"כ כלל העובדים (מספרים)	שכר עובדים במקצוע	עובדים במקצוע (מספרים)	
9,330	64	9,840	39	ממוצע
11,576	17	13,150	10	אוכלוסייה ערבית
8,663	8	9,043	7	אוכלוסייה חרדית
7,786	7	9,200	5	אנשים עם מוגבלויות
8,090	11	8,875	4	יוצאי אתיופיה
8,933	21	8,270	13	פריפריה

* נתוני אוכלוסיות היעד הם על בסיס מדגמים קטנים מאוד

בוגרים בלתי מועסקים

כ 22% מהבוגרים, שסיימו קורס הכשרה במסגרת התוכנית, כלל לא היו מועסקים במועד הראיון, כאשר בסה"כ כשני שלישי מבין בוגרים אלו ציינו שהם מחפשים עבודה באופן פעיל.

מבין המיעוט שלא עבדו וגם לא חיפשו עבודה באופן פעיל נמצא שאלו היו בעיקר בתקופת לימודים, חופשת לידה או בעיה רפואית שמנעה מהם לעבוד.

מרביתם של מחפשי העבודה עושים זאת בעיקר באמצעות חברות כ"א פרטיות ורק מיעוט שולי ציינו שנעזרים במרכז ההכוון התעסוקתי או תוכנית "טאלנט דיגיטלי".

כרבע בלבד ממחפשי העבודה ציינו כי יצרו קשר עם מעסיקים במהלך שלושת החודשים האחרונים.

כמחצית מהבלתי מועסקים ציינו כי היו מועסקים לזמן כלשהו במהלך השנה האחרונה ברובם במקום עבודה אחד, כאשר מחציתם עבדו בעבודה בתחומי היי-טק והשיווק הדיגיטלי והמחצית האחרת בתחומים אחרים.

מבין אלו שלא היו מועסקים בכלל במהלך השנה האחרונה נמצא כי עיקר הסיבות לכך היו: סיבות בריאותיות, לימודים ואי מציאת עבודה.

שביעות רצון ממקום העבודה

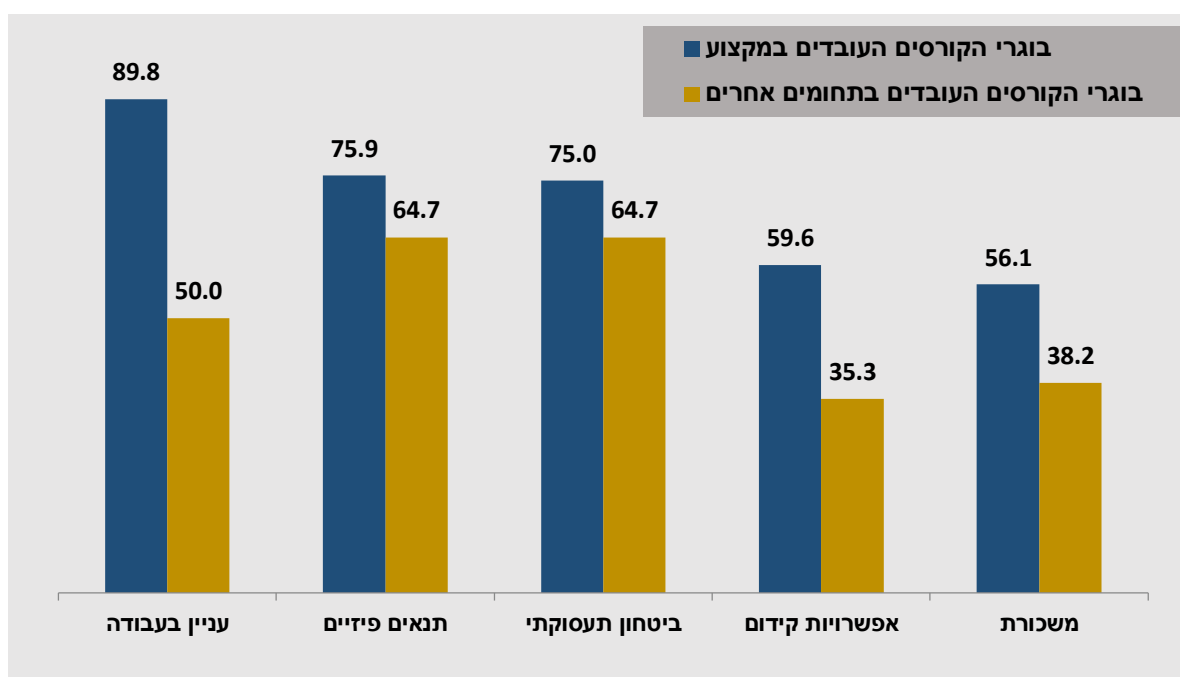
המרוויינים שהיו מועסקים במועד הראיון נשאלו לגבי שביעות רצונם ממספר נושאים הקשורים למקום עבודתם הנוכחי, בסולם בין 5 דרגות מכלל לא מרוצה ועד מרוצה במידה רבה מאוד.

מהשוואה שבוצעה בין בוגרי הקורסים שעבדו במקצוע הנלמד לבין אלו שעבדו בתחומים אחרים, נמצא כי שביעות הרצון של הבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בקורס, הייתה גבוהה יותר בכל הנושאים שנבדקו בהשוואה ליתר הבוגרים שעבדו בתחומים אחרים.

כפי שניתן ללמוד מתרשים 2 המציג את שיעורי המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד), **עניין בעבודה** הוא הנושא שזכה לשיעור שביעות הרצון הגבוה ביותר בקרב בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד (כ 90% מרוצים). **שכר** הוא המשתנה שזכה לשביעות הרצון הנמוכה ביותר בהשוואה לנושאים האחרים שנבדקו (כ 56%). הפערים הגדולים ביותר בשביעות הרצון של הבוגרים שעבדו במקצוע שלמדו לעומת הבוגרים האחרים נמצאו במשתנים **עניין בעבודה ואפשרויות הקידום**.

ניכר שגברים שסיימו קורס הכשרה היו שבעי רצון בשיעורים גבוהים יותר ממקום עבודתם בכל המשתנים שנבדקו בהשוואה לנשים אולם בגלל גודלי המדגמים, הפערים שנמצאו לא היו מובהקים.

תרשים 2: אחוז המרוצים (במידה רבה מאוד או רבה) מהתנאים במקום עבודתם – בוגרי הקורסים שעבדו במקצוע הנלמד בהשוואה לעובדים בתחומים אחרים.

שביעות רצון מהקורס הנלמד בתוכנית

בסקר נבדקה שביעות הרצון של הבוגרים משבעה משתנים הקשורים לקורס ההכשרה המקצועית: התאמה בין החומר הנלמד לנדרש בשוק העבודה, רמת הלימודים, רמת המרצים, מוסד הלימוד, ההכשרה המעשית והתרגול, התאמת תהליך המיון לקורס והקניית כישורי למידה או מיומנויות למידה.

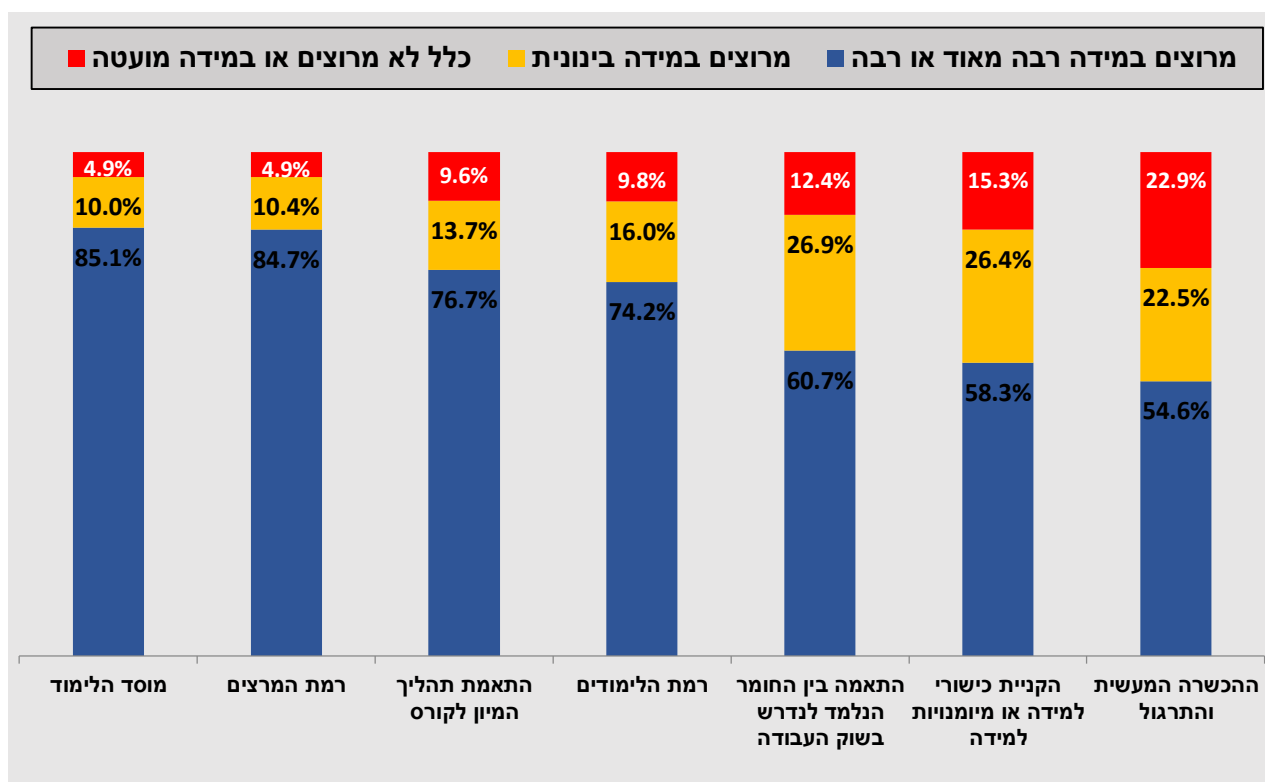
לגבי כל נושא נתבקשו הבוגרים לדרג בסולם של 5 רמות את מידת שביעות רצונם מהרמה הנמוכה ביותר - כלל לא מרוצה ועד לרמה הגבוהה ביותר - מרוצה במידה רבה מאוד.

מהנתונים עולה כי המשתנים שזכו לשביעות הרצון הגבוהה ביותר הם: **מוסד הלימוד ורמת המרצים** (כ 85% מרוצים במידה רבה או רבה מאוד) ואילו המשתנים שזכו לשביעות רצון נמוכה יחסית (ביחס למשתנים האחרים) הם **הקניית כישורי למידה או מיומנויות למידה** (כ 58% שבעי רצון) ו**הכשרה מעשית ותרגול** (כ 55% מרוצים וכ 23% ציינו שלא מרוצים – אחוז לא מרוצים גבוה ביחס למשתנים האחרים).

בהשוואת שביעות הרצון בין גברים לנשים ניכר כי הגברים בוגרי הקורסים היו מעט מרוצים יותר במרבית המשתנים שנבדקו ביחס לנשים, אולם הפער אינו מובהק סטטיסטית.

תרשים 3 מציג את התפלגות שביעות הרצון של כלל הבוגרים מהמשתנים שנבדקו בסקר.

תרשים 3: מידת שביעות הרצון ממשתנים הקשורים לקורס ההכשרה

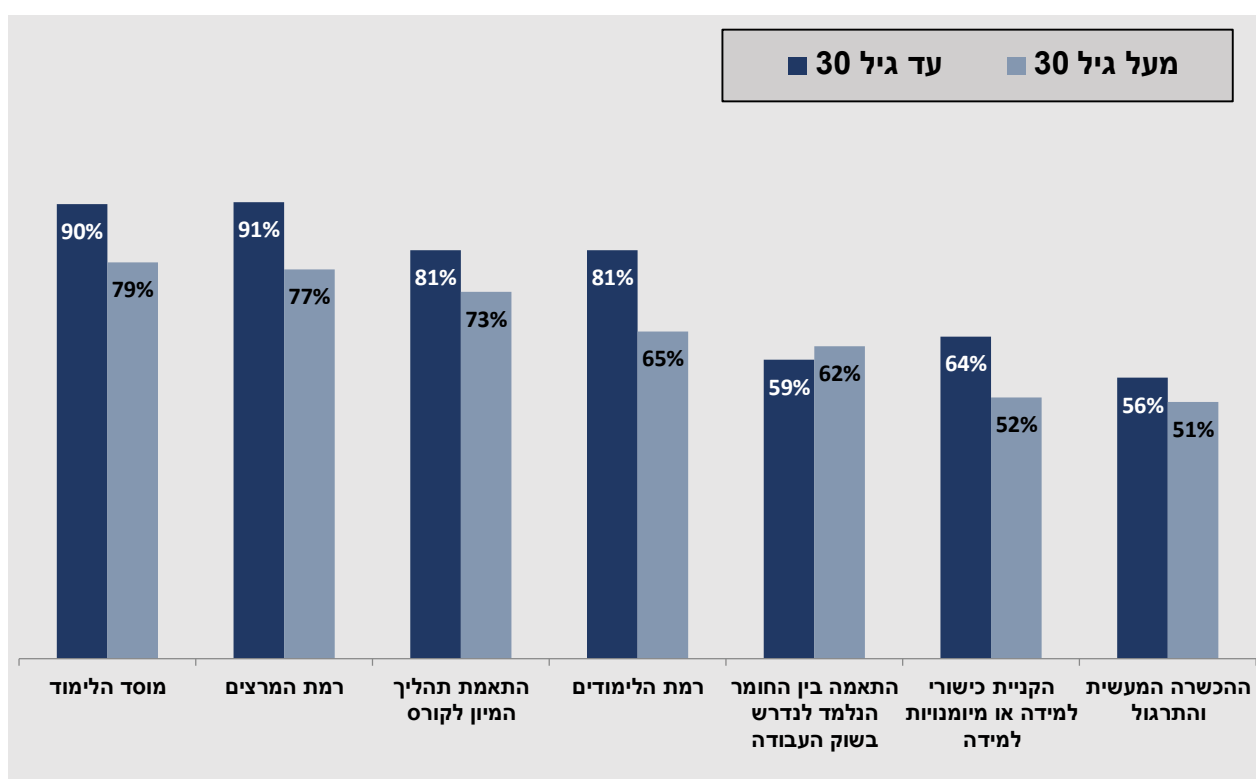
ניכר כי שביעות הרצון של בוגרים שגם עבדו במקצוע הנלמד בקורס הייתה מעט גבוהה יותר ביחס לבוגרים האחרים אולם ללא מובהקות סטטיסטית, למעט במשתנה **התאמה בין החומר הנלמד לנדרש בשוק העבודה** (כ 69% שבעי רצון מקרב העובדים במקצוע הנלמד לעומת כ 51% מקרב הבוגרים האחרים).

מפילוח לפי קבוצות גיל עולה כי שביעות הרצון של בוגרי הקורסים, שהיו בגילאים צעירים של עד 30, הייתה גבוהה יותר בהשוואה לגילאים שמעל 30 במרבית המשתתפים שנבדקו.

פערים דומים במשתתפים שנבדקו נמצאו גם בהשוואה שבין בעלי ניסיון מקצועי קודם לעומת חסרי ניסיון קודם (שהיו מרוצים מעט יותר) ונראה שהפערים בקבוצות הגיל עשויים להיות מוסברים בעיקר לנוכח ציפיות גבוהות יותר של הבוגרים בגילאים של מעל 30, שהם גם בעלי ניסיון מקצועי קודם בתחום ההיי-טק בשיעורים הגבוהים יותר מאלו של קבוצת הצעירים שעד גיל 30.

תרשים 4 מציג את התפלגות אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) מהמשתתפה הנבדק בקורס לפי קבוצות הגיל של עד גיל 30 ומעל גיל 30.

תרשים 4: אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) ממשתתפים הקשורים לקורס לפי קבוצות גיל *

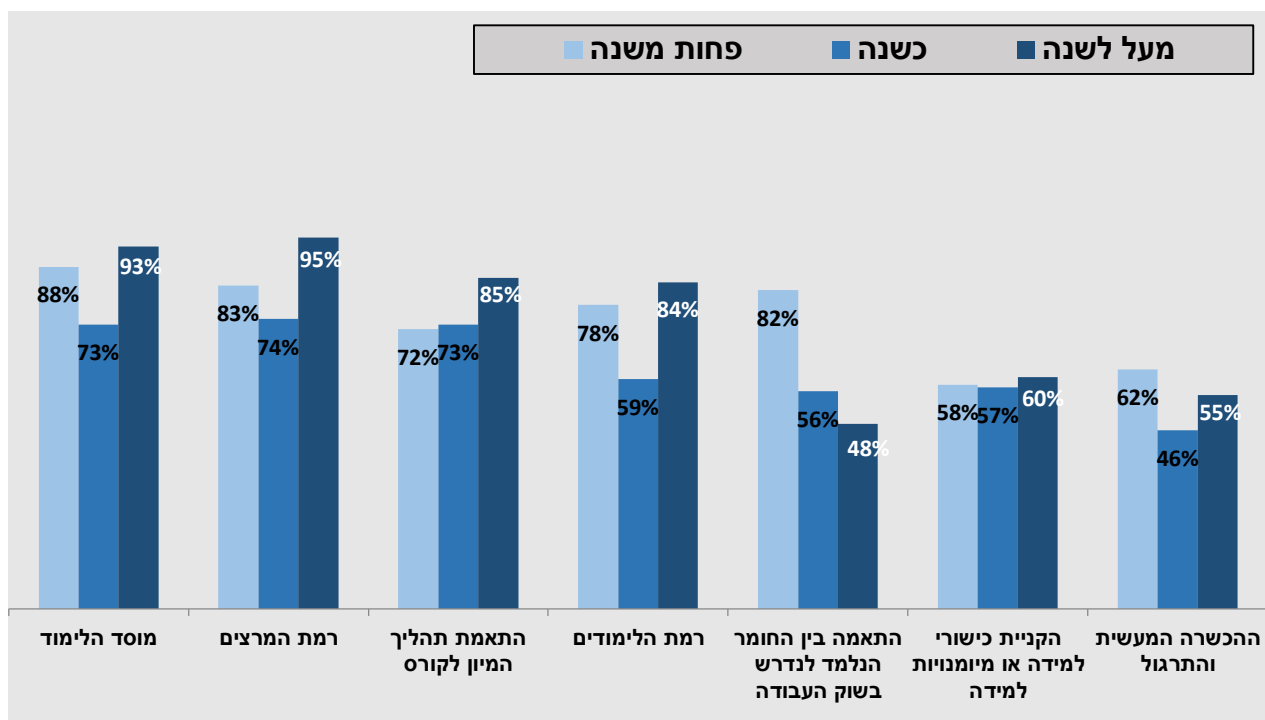
* הפערים בין קבוצות הגיל מובהקים סטטיסטית למעט במשתתפים הבאים: הכשרה מעשית ותרגול, התאמת תהליך המיון לקורס והתאמה בין חומר נלמד לנדרש בשוק

בהשוואה שבין אוכלוסיות היעד השונות, ניכרת אינדיקציה לשביעות רצון נמוכה יותר של בוגרים מהאוכלוסייה הערבית ביחס לאוכלוסיות האחרות במשתתפים הבאים: התאמה בין החומר הנלמד לנדרש בשוק העבודה, רמת הלימודים, רמת המרצים ומוסד הלימוד.

מפילוח לפי זמן סיום הקורס ממועד הראיון עולה כי שביעות הרצון הגבוהה ביותר מהלימודים בקורס היא בקרב אלו שסיימו את הקורס לפני למעלה משנה בעיקר בהשוואה לאלו שסיימו את הקורס לפני כשנה. יוצא דופן הוא המשתתפה **התאמה בין החומר הנלמד לנדרש בשוק העבודה**, שבו נמצאה שביעות רצון נמוכה יותר בקרב מסיימי קורסים לפני למעלה משנה בהשוואה למסיימים את הקורס לפני כשנה ופחות משנה.

תרשים 5 מציג את התפלגות אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) מהמשתתפה הנבדק בקורס לפי הזמן שעבר מסיום הקורס.

תרשים 5: אחוז המרוצים (במידה רבה או רבה מאוד) ממשתנים הקשורים לקורס לפי מועד סיום הקורס

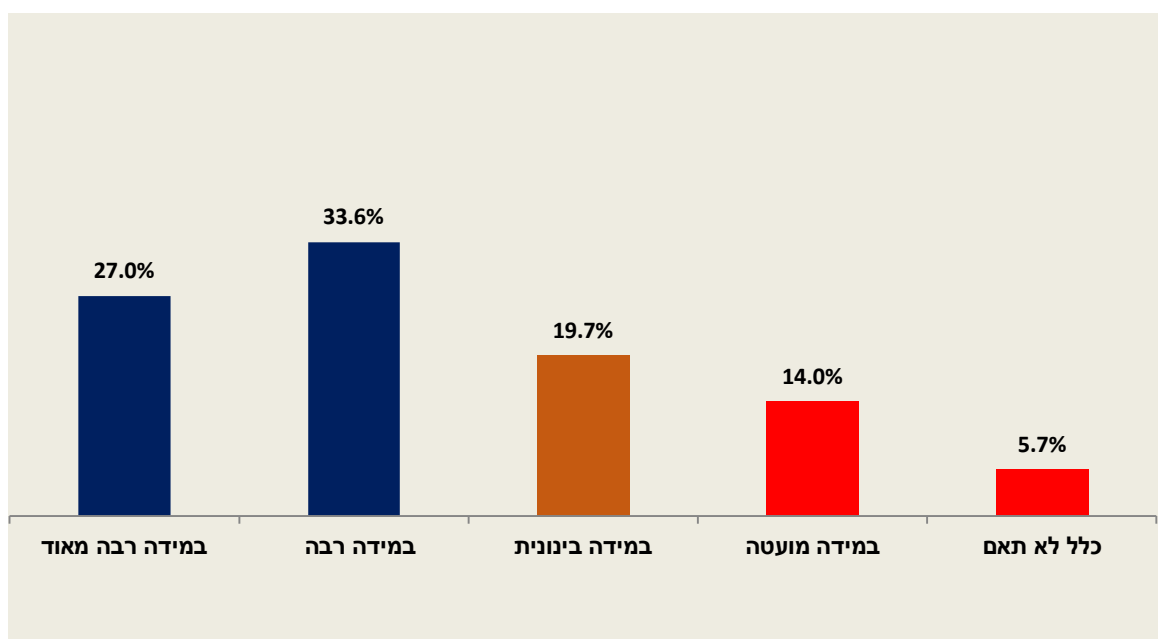

בסה"כ כ-61% מהבוגרים ציינו כי הקורס תאם את הציפיות שלהם במידה רבה או רבה מאוד וכ-20% אמרו כי הקורס תאם במידה מועטה או כלל לא תאם את ציפיותיהם (ראה תרשים 6).

בוגרים, שגם עבדו במקצוע הנלמד ציינו שהקורס תאם את הציפיות שלהם בשיעור גבוה יותר מיתר הבוגרים (כ-66% לעומת כ-56%) וכן שיעור גבוה יותר מקרב מסיימי הקורסים לפני למעלה משנה ביחס לבוגרים האחרים (כשנה ופחות משנה) אולם ההבדלים אינם מובהקים.

לא נמצאו הבדלים במידת תיאום הציפיות המוקדמות מהקורס בין גברים לנשים ובין אוכלוסיות היעד.

תרשים 6: באיזו מידה הקורס תאם את הציפיות.

להלן נושאים שציינו הבוגרים שהצהירו כי הקורס תאם את הציפיות שלהם במידה בינונית או למטה מכך :

התמקדות יתר בצד העיוני ופחות במעשי / חסרה פרקטיקה לשוק העבודה.

לוח זמנים מאוד צפוף של הקורס / לימודים אינטנסיביים מידי.

נוגעים ביותר מידי תחומים ואין מספיק התמקדות בנושא מרכזי.

לא הצליחו למצוא עבודה בתחום לאחר סיום הקורס / לא עזרו לי במציאת עבודה.

פערים גדולים ברמת הידע של הלומדים בכיתה והתאמה לחלשים שפגעה בהתקדמות.

רמת הלימודים הייתה נמוכה או שהחומר הנלמד לא תאם את הנדרש בשוק.

כוונת המלצה על קורס ההכשרה

בסה"כ כ 74% מהבוגרים אמרו כי ימליצו בחיוב לחברים ללמוד את קורס ההכשרה שעברו במסגרת תוכנית "טאלנט דיגיטאלי", כ 19% לא ידעו להשיב אם כן או לא וכ 7% אמרו כי לא ימליצו על הקורס.

בקרב בוגרים, שעבדו במקצוע הנלמד שיעור ההמלצה היה גבוה יותר ועמד על כ 84% שימליצו בחיוב על הקורס וזאת לעומת כ 65% מקרב יתר הבוגרים (שעבדו לא במקצוע או לא היו מועסקים במועד הראיון).

ניכר שגברים נוטים להמליץ בחיוב על הקורס בשיעור הגבוה מזה של נשים וכן בקרב בוגרים מהאוכלוסייה החרדית ביחס לאוכלוסיות האחרות, אולם הפערים אינם מובהקים סטטיסטית.

בוגרים שהיו בעלי ניסיון מקצועי קודם בתחום ההיי-טק אמרו כי ימליצו בחיוב על הקורס בשיעור הגבוה מבוגרים שהיו ללא ניסיון קודם (86% לעומת 68%). לעומת זאת בהשוואה שבין קבוצת הגיל הצעירה עד 30 לקבוצת הגיל של מעל 30 לא נמצאו הבדלים בשיעור הממליצים בחיוב על הקורס שעברו.

אפשרות לבחירה בקורס אחר

היבט נוסף לבדיקת מידת שביעות הרצון של הבוגרים נעשתה באמצעות שאלה הבודקת האם הבוגר היה בוחר ללמוד קורס אחר מזה שלמד וזאת אילו היה צריך לבחור שוב מחדש (ללא הבדל בין טווחי הזמן שעבר מסיום הקורס).

מהנתונים עולה כי בסה"כ שליש מהבוגרים הצהירו שהיו מעדיפים ללמוד קורס אחר לו היו צריכים או יכולים לבחור שוב מחדש (כ 29% מקרב העובדים במקצוע הנלמד בקורס לעומת כ 37% מיתר הבוגרים).
לא נמצאו הבדלים מובהקים בשיעור המציינים העדפה לקורס אחר בפילוח לפי מסלולי הלימוד.

בחברה הערבית ובקרב אנשים עם מוגבלויות נמצאה נטייה לציין בשיעור גבוה יותר (כ 40%) כי היו בוחרים ללמוד קורס אחר ואילו באוכלוסייה החרדית נמצא שיעור נמוך מהממוצע שציינו כך (כ 20%). הפערים אינם מובהקים סטטיסטית בגלל מדגמים קטנים של האוכלוסיות הנבדקות.

בין הקורסים האחרים שציינו הבוגרים, שהיו בוחרים ללמוד קורס אחר¹⁰ (לו היו יכולים לבחור שוב מחדש) ניתן לציין :

בוגרי PPC - תוכנה, ניתוח נתונים, כתיבה שיווקית.

בוגרי SM - PPC, ניתוח נתונים.

בוגרי SEO - PPC, עיצוב גרפי.

בוגרי Data Analysis - PPC, תכנות.

בוגרי Front End - תוכנה תחום אחר.

¹⁰ על בסיס אמירות של אנשים בודדים בכל מסלול, שציינו העדפה לקורסים אחרים. אין משמעות סטטיסטית לנתונים אלו.

עמדה לגבי רקע לימודי מתאים

בוגרי הקורסים נשאלו בראיון, האם הרקע הלימודי שהיה להם (אקדמי או אחר) היה מתאים על מנת לעבור את הקורס בהצלחה ולעבוד במקצוע שאותו למדו.

מהנתונים עולה כי בסה"כ 72% מהבוגרים העריכו כי היה להם את הידע הנדרש, 21% חשבו שלא ו 7% לא ידעו להשיב לשאלה (ללא הבדלים בין גברים לנשים).

בוגרים מהחברה הערבית והחרדית ציינו בשיעורים הגבוהים מהממוצע כי היה להם רקע לימודי מתאים על מנת להצליח בקורס ולעבוד במקצוע ואילו בקרב יוצאי אתיופיה הנטייה להשיב בחיוב הייתה נמוכה¹¹.

בוגרי הקורסים שהיו בעלי תואר אקדמי חשבו שיש להם רקע מתאים על מנת להצליח בקורס בשיעור הגבוה באופן מובהק בהשוואה לבוגרים שהיו ללא תואר אקדמי (80% לעומת 58%) כאשר בהקשר זה יש לציין כי בקרב בוגרים שהיו ללא תואר אקדמי כ 36% חשבו שאין להם את הרקע המתאים על מנת להצליח. (יש לציין שעל אף הפער בעמדה זו, לא נמצאו הבדלים בשיעור העובדים במקצוע הנלמד לאחר הקורס בין שתי הקבוצות - כ 49%).

בוגרים בגילאים של מעל ל 30 וכן בוגרים עם ניסיון קודם במקצוע ההיי-טק השיבו בחיוב כי היה להם רקע מתאים להצליח בקורס בשיעורים הגבוהים מצעירים עד גיל 30 וכן מחסרי רקע מקצועי קודם אולם הפערים בין הקבוצות אינם מובהקים.

¹¹ בגלל גודלי המדגמים לא ניתן להצביע על פערים מובהקים סטטיסטית.

תרומתו של הקורס בהיבטי תעסוקה

במסגרת הראיון, נתבקשו בוגרי הקורסים לציין את מידת הסכמתם עם ארבעה היגדים הקשורים לתרומתו של הקורס שסיימו במסגרת התוכנית. לגבי כל נושא נתבקשו הבוגרים לדרג בסולם של 5 רמות את מידת הסכמתם מהרמה הנמוכה ביותר - כלל לא מסכים ועד לרמה הגבוהה ביותר שמשמעותה מסכים במידה רבה מאוד.

מהנתונים עולה כי 60% מהבוגרים חושבים שהקורס תרם לשיפור ביכולות ובכישורים שלהם בשוק העבודה (71% מהגברים לעומת 47% מהנשים) ואילו כחמישית מהבוגרים לערך לא הסכימו עם אמירה זו.

בקרב בוגרים מהאוכלוסייה החרדית וכן בקרב אלו שסיימו את הקורס לפני למעלה משנה נמצאה נטייה לשיעורי הסכמה גבוהים יותר לאמירה זו אולם ללא מובהקות סטטיסטית ביחס לקבוצות האחרות.

כ 54% מהבוגרים הסכימו כי הקורס תרם לשיפור בביטחון התעסוקתי שלהם, ללא הבדלים מהותיים בין גברים לנשים ואילו כשליש מהבוגרים לא הסכימו עם אמירה זו.

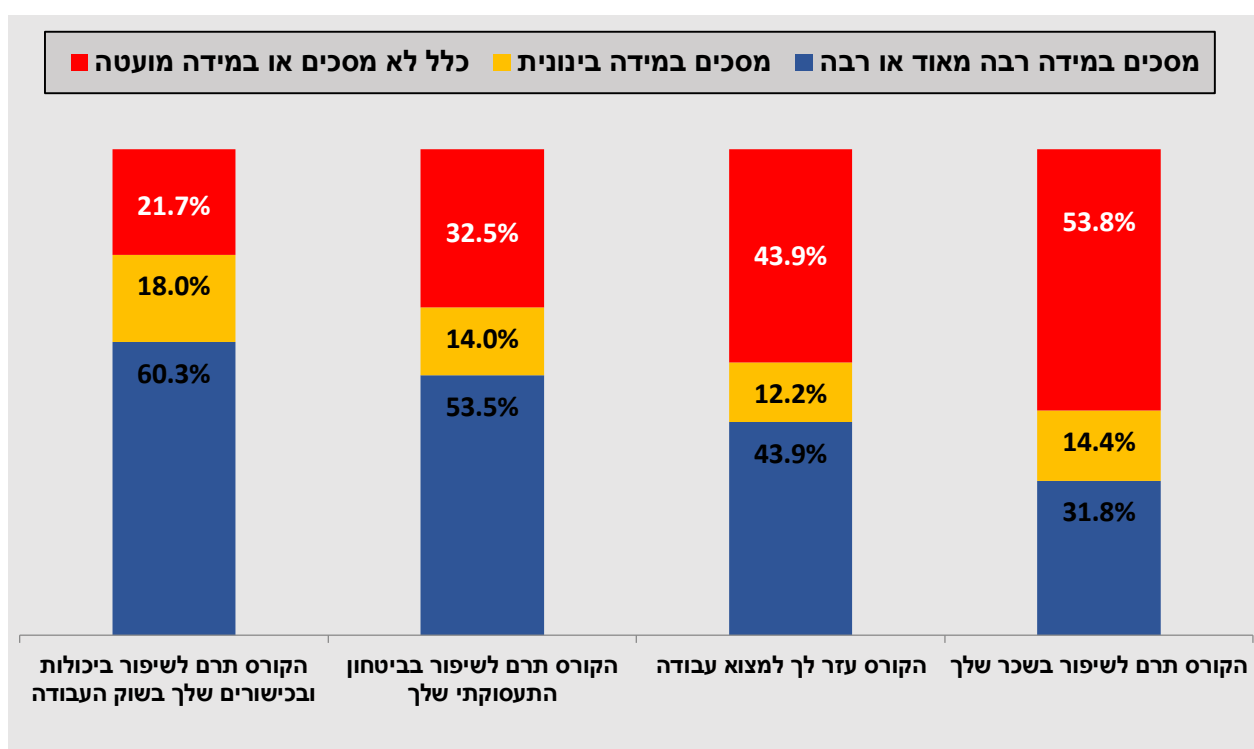
כ 44% מהבוגרים ציינו כי הקורס עזר להם למצוא עבודה (ללא הבדל בין גברים לנשים) ושיעור זהה ציינו שלא. יש לציין כי בקרב מסיימי הקורסים לפני למעלה משנה נמצא כי 61% הצהירו שהקורס עזר להם במציאת עבודה לעומת 25% בלבד מקרב אלו שסיימו את הקורס לפני פחות משנה.

מעט פחות משליש מהבוגרים הסכימו לאמירה כי הקורס תרם לשיפור בשכרם (כ 38% מהגברים לעומת כ 24% מהנשים) ולמעלה ממחצית מהבוגרים לא הסכימו עם אמירה זו.

יש לציין כי בקרב מסיימי הקורס לפני למעלה משנה כ 45% מהבוגרים הסכימו כי הקורס תרם לשיפור בשכר וזאת לעומת כ 12% בלבד מקרב מסיימי הקורס לפני פחות משנה.

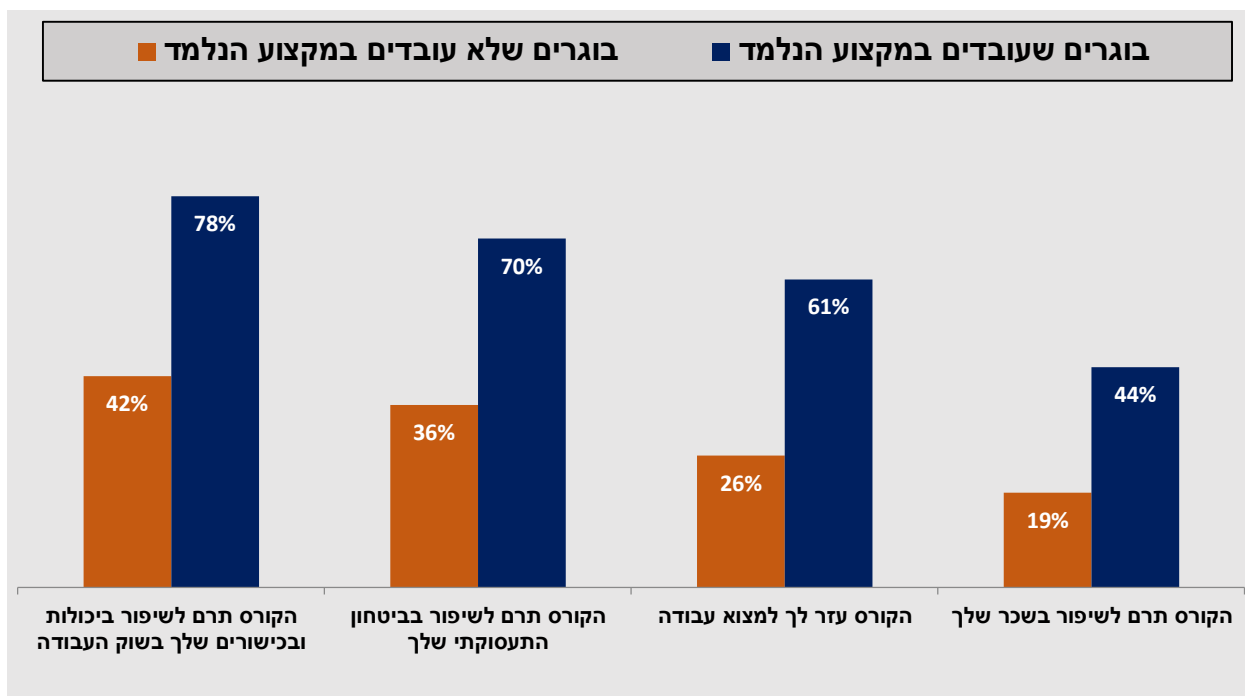
תרשים 7 מציג את התפלגות מידת ההסכמה עם ההיגדים שהוצגו בראיון בקרב כלל הבוגרים.

תרשים 7: מידת ההסכמה להיגדים הקשורים לקורס ההכשרה בקרב כלל הבוגרים

בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בקורס במועד הראיון, הסכימו עם כל ההיגדים שהוצגו להם בשיעורים הגבוהים יותר באופן מובהק בהשוואה ליתר הבוגרים (ראה תרשים 8)

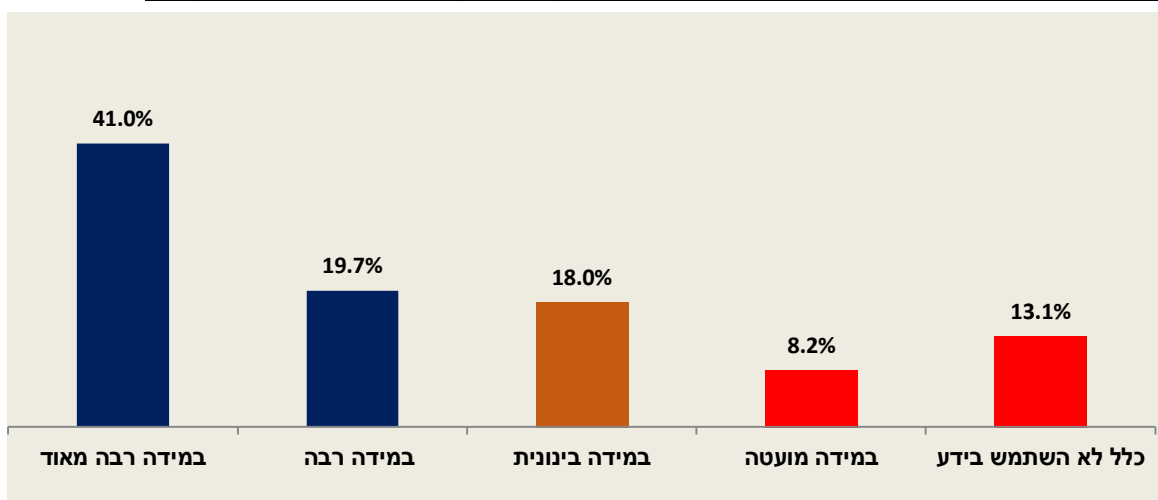
תרשים 8: אחוז המסכימים (במידה רבה מאוד או רבה) עם ההיגדים הקשורים לקורס – בוגרים העובדים במקצוע לעומת הבוגרים האחרים.

מידת השימוש בידע הנרכש בקורס בשוק העבודה: בוגרים שציינו כי עבדו במקצוע הנלמד בקורס נשאלו עד כמה השתמשו בידע שרכשו בקורס במקומות עבודה לאחר סיום הלימודים.

מהנתונים עולה כי בסה"כ כ 61% מהבוגרים שעבדו במקצוע לאחר הקורס ציינו כי עשו שימוש בידע הנרכש במידה רבה מאוד או רבה וכ 21% אמרו כי עשו שימוש במידה מועטה או כלל לא. (ללא הבדל בין גברים לנשים)

תרשים 9: באיזו מידה נעשה שימוש בידע הנרכש בקורס (מקרב בוגרים שעבדו במקצוע)

השתתפות באירוע חשיפה לתוכנית "טאלנט דיגיטלי" וקבלת מידע מקדים על המקצוע בשוק העבודה

בסה"כ 35% מהמרוויינים שמעו לראשונה על תוכנית "טאלנט דיגיטלי" דרך מרכז הכוון תעסוקתי או תוכנית תעסוקתית כלשהי שבה היו רשומים, כ 29% שמעו על התוכנית לראשונה באמצעות פרסום באינטרנט, כ 17% שמעו עליה דרך מוסד הלימוד או המכללה שבה נערך הקורס והיתר באמצעות חברים או מכרים או פרסום בעיתונות (לא נמצאו הבדלים מובהקים במקורות שצוינו בין גברים לנשים).

כ 71% מכלל המרוויינים ציינו כי השתתפו באירוע חשיפה לתוכנית "טאלנט דיגיטלי", כאשר גברים השתתפו באירועי חשיפה לתוכנית בשיעור הגבוה מזה של נשים (כ 76% לעומת כ 63%).

שיעורי המציינים כי השתתפו באירוע חשיפה לפי אוכלוסיות היעד הוא כדלקמן: יוצאי אתיופיה ואנשים עם מוגבלויות (כ 84%), חברה ערבית (כ 73%), חברה חרדית (כ 70%) ופריפריה (כ 61%).

לא נמצאו הבדלים מובהקים בשיעורי המשתתפים באירועי החשיפה לתוכנית "טאלנט דיגיטלי" לפי הזמן שעבר מסיום הקורס.

מפירוט הסיבות מדוע לא השתתפו באירוע החשיפה לתוכנית (מקרב אלו שלא השתתפו) עולות הסיבות:

- לא שמעו על האירוע / לא הוזמנו אליו – 31%
- לא התאפשר להגיע לאירוע מסיבות שונות – 30%
- נרשמו לתוכנית לאחר שהאירוע התקיים – 20%
- לא היו מעוניינים להגיע כי קיבלו כבר את המידע על התוכנית – 19%

מידע מקדים על המקצוע בשוק העבודה

בסה"כ 75% מהבוגרים אמרו כי קיבלו מידע מקדים על המקצוע שלמדו בשוק העבודה (אופי העבודה, הביקוש למקצוע בשוק וכ"ו) עוד לפני שהחלו ללמוד אותו וזאת ללא הבדל בין גברים לנשים או בין בוגרים, שעבדו במקצוע הנלמד בהשוואה לבוגרים האחרים.

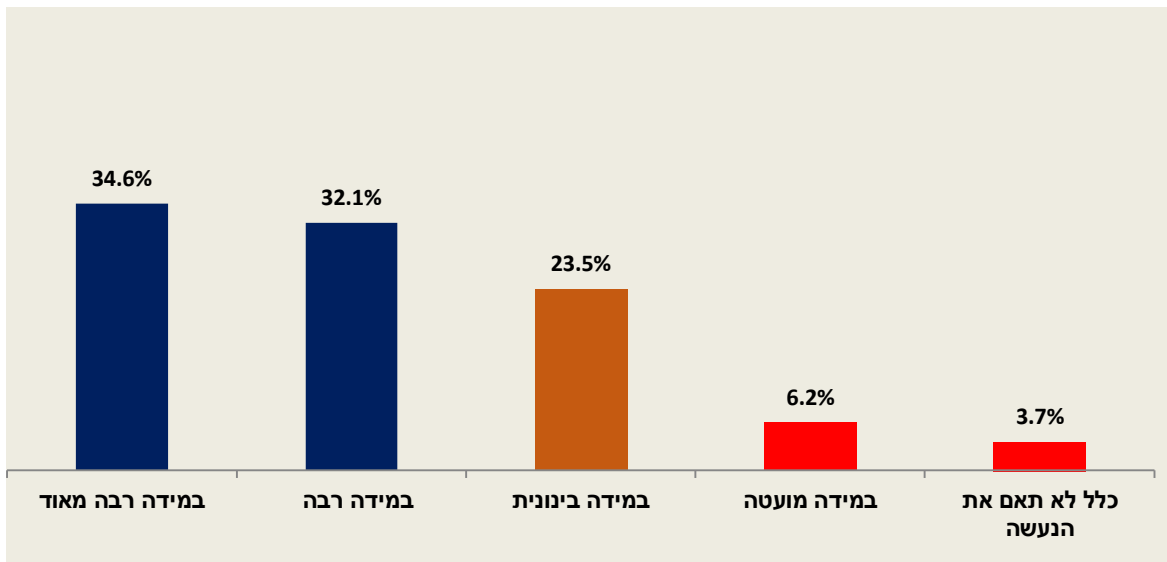
מבדיקה עפ"י אוכלוסיות היעד עולה כי בקרב בוגרים מהחברה החרדית והחברה הערבית נמצאו שיעורים גבוהים מאוד של בוגרים, שציינו כי קיבלו מידע מקדים על המקצוע הנלמד (כ 90%) וזאת בהשוואה ליתר הקבוצות (פריפריה, יוצאי אתיופיה, אנשים עם מוגבלויות) - כ 65%.

כשני שליש מהבוגרים שקיבלו מידע מקדים על המקצוע הנלמד קיבלו אותו דרך התוכנית עצמה במסגרת אירועי החשיפה, אירוע של עמותה או הרצאה בכנס של מרצה בקורס או גורם במוסד הלימוד.

כרבע מהבוגרים ציינו כי השיגו את המידע המקדים לבדם לרוב באמצעות האינטרנט וכעשירית קיבלו מידע מקדים באמצעות חברים, מכרים או בני משפחה.

בסה"כ כשני שליש מקרב הבוגרים שקיבלו מידע מקדים על המקצוע הנלמד חשבו שהמידע שקיבלו תאם במידה רבה או רבה מאוד את הנעשה בשוק העבודה וזאת ללא הבדל בין גברים לנשים (תרשים 10). מקרב בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד וקיבלו מידע מקדים נמצא כי 82% מהם חושבים שהמידע שקיבלו תאם את הנעשה בשוק העבודה.

תרשים 10: באיזו מידה המידע המקדים שקיבלו על המקצוע הנלמד תאם את הנעשה בשוק העבודה

הפנייה למקומות עבודה לאחר הקורס

כ 57% מבוגרי הקורסים בתוכנית "טאלנט דיגיטלי" הופנו באמצעות המכללה לראיונות עבודה לאחר סיומו של הקורס, כאשר גברים הופנו בשיעור מעט גבוה יותר מנשים (כ 63% לעומת כ 50%) וכן בקבוצת הגיל הצעירה של עד 30 בשיעור מעט יותר גבוה מגילאים של מעל 30 (כ 65% לעומת כ 47%).

בקרוב בוגרים מהחברה החרדית נמצאה נטייה גבוהה יותר של מציינים כי הופנו לראיונות עבודה לאחר הלימודים ואילו בקרב אנשים עם מוגבלות, נטייה נמוכה יותר (לא ניתן להציג נתונים בגלל גודלי המדגם).

שיעור המופנים לראיונות עבודה באמצעות המכללה לאחר סיום הקורס היה הגבוה ביותר בקרב בוגרים שסיימו את הקורס לפני למעלה משנה (כ 80% מהם), גבוה באופן מובהק בהשוואה לשיעור המופנים לראיונות מקרב מסיימי קורסים לפני כשנה (כ 54%) ולפני פחות משנה¹² (כ 38%).

כ 54% מבין כלל הבוגרים, שהופנו לראיונות באמצעות המכללה עבדו במקצוע הנלמד בקורס במועד הראיון וזאת בהשוואה לכ 42% שעבדו במקצוע הנלמד מקרב אלו שלא הופנו לראיונות עבודה (פער לא מובהק).

בוגרים שהופנו לראיונות עבודה הופנו בסה"כ לכ 3 מקומות עבודה בממוצע (בטווחים של בין מקום עבודה אחד ועד לשישה מקומות עבודה) וזאת ללא הבדל מובהק בין גברים לנשים או בין אוכלוסיות היעד.

מחצית מהבוגרים, שהופנו לראיונות עבודה מטעם המכללה גם הצליחו להתקבל למקום עבודה בעקבות הראיון¹³ (ללא הבדל בין גברים לנשים), כאשר בין הסיבות שציינו בוגרים שלא התקבלו לעבודה לאחר הראיון ניתן לציין בעיקר את הנושאים הבאים:

- העדר ניסיון מקצועי בתחום

- דרישות גבוהות מידי במקום העבודה / אי עמידה בתנאי קבלה

- סיביות אישיות / מרחק ממקום המגורים

בסה"כ כ 42% מכלל הבוגרים ציינו כי נתקלו בקשיים מיוחדים בחיפוש ומציאת עבודה לאחר סיומו של הקורס (ללא הבדל בין גברים לנשים).

נמצא כי בוגרים מהחברה הערבית נטו לציין כי נתקלו בקשיים מיוחדים בשיעור הגבוה יותר לעומת האוכלוסיות האחרות אך ההבדל אינו מובהק סטטיסטית.

נמצאו שני נושאים עיקריים שעלו בקרב מרבית הבוגרים שאמרו כי נתקלו בקשיים מיוחדים והם:

- העדר ניסיון מקצועי בתחום

- קשיים בגלל אזור מגורים / אין מספיק משרות באזור הצפון (בעיקר אוכלוסייה ערבית)

חשוב לציין כי לא צוינו כלל קשיים הקשורים לשיוכו של הבוגר לאוכלוסייה מסוימת, שהיוותה חסם או קושי בחיפוש ומציאת עבודה לאחר סיום הקורס.

¹² הפער בין שיעור המופנים לראיונות עבודה מקרב מסיימי הקורס לפני כשנה לעומת מסיימי הקורס לפני פחות משנה אינו מובהק.
¹³ מרביתם התקבלו למקום עבודה אחד (כ 75% מהם) והיתר ציינו 2-3 מקומות עבודה.